

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/14809

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 94 2

09 Temmuz 2010

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-14809)

008371

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 09.06.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23711 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Hüsnü ÇÖLLÜ'nün, tarafıma tevcih ettiği 7/14809 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji İşleri Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :	Bilgi :
TBMM Bşk.	Başbakanlık

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSNÜ ÇÖLLÜ'NÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/14809)**

Sorular 1, 2, 4, 6:

Hükümetiniz, Türkiye'de kurulması planlanan nükleer santralin, Rusya ile ikili anlaşmalar yoluyla yapılması tercihini ortaya koymuştur. Bu kapsamda;

- Türkiye'de nükleer santral kurulması sürecinde, ihale yönteminden vazgeçilerek, uluslararası anlaşmalarla bu sürecin işletilmesi yoluna neden gidilmiştir? Bu tercih objektif ölçütlere mi, siyasi etkenlere göre mi yapılmıştır? Hangi objektif ölçütlere göre bu tercih yapılmıştır?
- Rusya'nın yapacağı nükleer santralin toplam kurulum maliyeti nedir? Birim maliyet ne olacaktır? Türkiye'nin 15 yıl süreyle alım garantisi verdiği doğru mudur? Alım garantisi kapsamında öngörülen birim fiyat nedir?
- Santralda ne kadar elektrik enerjisi üretileceği hesaplanmaktadır? Türkiye alım garantisi döneminde ne kadar elektrik alacak, ne kadar ödeme yapacaktır?
- Türkiye'de nükleer santral kurulmasına neden ihtiyaç duyulmaktadır? Yenilenebilir teknolojilerde önemli gelişmelerin yaşandığı bir süreçte, Türkiye kendi yerli ve yenilenebilir kaynakları yerine neden yabancı, riskli ve pahalı bir teknolojiye yönelmektedir?

Cevaplar 1, 2, 4, 6:

"Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi İle Enerji Satışına İlişkin Kanun"un 2007 yılı sonunda yürürlüğe girmesi ile birlikte Bakanlığımca hazırlanan "Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanun Kapsamında Yapılacak Yarışma ve Sözleşmeye İlişkin Usul ve Esaslar ile Teşvikler Hakkında Yönetmelik" de 2008 yılı Mart ayında yürürlüğe konulmuştur. Bahse konu Yönetmeliğin bazı maddelerine ilişkin olarak Danıştay tarafından yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir. 20.11.2009 tarihinde TETAŞ Genel Müdürlüğü Şartnamenin 31 inci maddesine dayanarak yarışmayı iptal kararı almıştır.

Bakanlığımızca, enerji arz güvenliğimizin sağlanması ve enerji talebimizin karşılanması amacıyla; son yıllarda enerji piyasamızın rekabete dayalı ve şeffaf bir piyasa anlayışı çerçevesinde yeniden yapılandırılması, enerji kaynaklarımızın çeşitliliğinin artırılması yerli ve yenilenebilir kaynak potansiyelimizin tespit edilmesi ve azami ölçüde kullanılması, nükleer enerjinin elektrik üretim kompozisyonuna dahil edilmesi, yeni enerji teknolojilerinden yararlanılmasına yönelik yasal ve teknik çalışmalar yoğunlaştırılmıştır. Söz konusu çalışmalar ile ülkemizin dışa bağımlılığının ve ithalattan kaynaklanan giderlerin azaltılması hedeflenmiştir. Bunun yanı sıra Yüksek Planlama Kurulunun 18.05.2009 tarih ve 2009/11 sayılı kararı ile kabul edilen "Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Stratejisi Belgesi"nde, 2023 yılında yenilenebilir kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi içerisindeki payının en az %30 seviyesinde olması, rüzgar enerjisi kurulu gücünün 20.000 MW olması, elektrik enerjisi üretimi için uygun olduğu bu aşamada belirlenmiş olan 600 MW'lık jeotermal potansiyelimizin tamamının işletmeye girmesi, elektrik üretimindeki doğalgazın payının %30'un altına düşürülmesi ve 2020 yılına kadar nükleer santrallerin elektrik enerjisi üretimi içerisindeki payının en az %5 seviyesine ulaşması hedeflenmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, 12.05.2010 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Rusya Federasyonu Hükümeti arasında "Türkiye Cumhuriyeti'nde Akkuyu Sahası'nda Bir Nükleer Güç Santralının Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma" imzalanmıştır. Anlaşmanın onay süreci halen devam etmekte olup, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmektedir.

Diğer taraftan, modern nükleer santrallerin ömürleri 40 ile 60 yıl arasında olup halen Dünyada (436) adet nükleer reaktör işletmededir. 14 ülkede ise (56) reaktör inşa halinde ve bu sayı sürekli artmaktadır.

Üretimde olan nükleer santraller dünya elektrik talebinin yaklaşık %16'sını karşılamaktadır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler tarafından son yıllarda yeni santral siparişleri verildiği ve inşaatlarına başlandığı gözlenmektedir.

Soru 3:

Teknoloji ve maliyetle ilgili alternatif çalışmalar yapılmış mıdır? Hangi sonuçlara ulaşılmıştır? Nükleer santral kurma kapasitesine sahip diğer ülkelerle bir görüşme yapılmış mıdır? Hangi sonuçlar alınmıştır? Yapılmamış ise gerekçesi nedir?

Cevap 3:

Nükleer güç santrallerinin maliyetinin hesaplanmasında, kullanılacak olan teknoloji, santralin kurulu gücü, kurulacak bölgenin fiziki ve jeolojik koşulları, lisanslama faaliyetleri, kamulaştırma, yakıt temini, finansman koşulları, nükleer santrallara uluslararası talep yoğunluğu, uygulanacak olan model ve üretilen elektriğin satın alınma koşulları gibi birçok faktör önemli rol oynamaktadır. Tüm bu parametreler ülkeden ülkeye değişiklik göstereceği gibi yöreden yöreye de değişiklik gösterebilmektedir.

Ülkeler, teknolojik düzeylerine göre nükleer teknolojiye giriş aşamasında farklı yaklaşımlar izlemektedirler. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) ölçütleri Türkiye'nin ulusal yaklaşımı olup önerilecek santralin uluslararası güvenlik hedef ve gereklerine uygun olmasını garanti altına almak üzere hazırlanmıştır. TAEK ölçütleri, bilinen bir teknolojinin geliştirilmiş son modellerinin önerilmesine olanak sağlamaktadır. Önerilen VVER-1200'de bu kategoride bir reaktördür. VVER-1200'ler uzun işletme deneyimine sahip VVER-1000 tasarımının günümüz güvenlik anlayışına ve daha yüksek güç potansiyeline sahip modeli olup santralda kullanılan yapı, sistem ve bileşenler bilinen, sınanmış ve denenmiş teknolojilerdir.

Soru 5:

Elektrik enerjisi alanında doğalgaz nedeniyle büyük oranda Rusya'ya olan bağımlılık nükleer santral tercihiyle daha da artmayacak mıdır? Türkiye hangi gerekçe ile Rusya'ya bağımlılığı arttırmaya çalışmaktadır?

Cevap 5:

Arz güvenliğinin temini bakımından ülkemizin doğalgaz ihtiyacı kaynak ülke çeşitliliği temin edilerek beş ülkeden karşılanmaktadır. Ayrıca, doğalgaz piyasasında arz talep dengesinin sağlanması başta olmak üzere piyasanın serbestleştirilmesi hedefi kapsamında, 5784 sayılı Kanun ile sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) ve spot sıvılaştırılmış doğalgaz (spot LNG) ithalatına ilişkin mevcut Kanun ile getirilen kısıtlar kaldırılmıştır.

Diğer taraftan, Bakanlığımızın 2010-2014 Stratejik Planında, doğalgaz ithalatında 2015 yılına kadar, en fazla ithalat gerçekleştirdiğimiz ülke payının %50'nin altına indirilmesi amacıyla kaynak ülke çeşitliliğinin sağlanması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca Rusya'ya bağımlılığın artırıldığı fikrine yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde katılmamaktadır.

Soru 7:

Rusya ile nükleer santral kurma tercihinin Samsun-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Projesi arasında bir ilişki söz konusu mudur? Rusya tarafından iki projenin eş zamanlı gerçekleşmesi yönünde bir talep mi gelmiştir? Ya da Türkiye'nin böyle bir talebi olmuş mudur?

Cevap 7:

Her iki projede ülkemizin enerji alanında etkinliğini artıracak ve ortaya koyduğumuz hedefleri gerçekleştirmeye katkı sağlayacak önemde olup, bir projenin diğerinin yapılabilirliği konusunda öne çıkarılması gibi bir husus söz konusu değildir.